

РОЗСІЯННЯ ПЛОСКОЇ АКУСТИЧНОЇ ХВИЛІ НА НАПІВНЕСКІНЧЕННОМУ М'ЯКОМУ КОНУСІ ЗІ ЗРІЗАНОЮ ВЕРШИНОЮ

Віктор Лисечко

Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України, vtysechko@gmail.com

Задачу дифракції плоскої акустичної хвилі $U_0 = \exp(ikr \cos \theta - i\omega t)$ на напівнескінченному м'якому конусі $Q: \{r \in (c, \infty), \theta = \gamma, \varphi \in [0, 2\pi)\}$ при осьовому опроміненні зведено до нескінченної системи лінійних алгебраїчних рівнянь (НСЛАР)

$$A_{11}X = F. \quad (1)$$

Тут $X = \{x_n\}_{n=1}^{\infty}$ – невідомий вектор; A_{11} – матричний оператор,

$$A_{11} : \left\{ a_{qn} = \frac{scW[K_{\xi_q} I_{z_n}]_{sc}}{[\xi_q^2 - z_n^2]K_{\xi_q}(sc)I_{z_n}(sc)} \right\}_{q,n=1}^{\infty},$$

де $s = -ik$, k – хвильове число; c – радіус зрізу; $K_{\eta}(\cdot)$, $I_{\eta}(\cdot)$ – функція Макдональда і модифікована функція Бесселя; z_n , $\xi_q = \{v_p\}_{p=1}^{\infty} \cup \{\mu_k\}_{k=1}^{\infty}$ – відповідно зростаючі послідовності простих додатних нулів і полюсів парної мероморфної функції

$$M(v, \gamma) = \frac{\cos \pi v}{\pi P_{v-1/2}(\cos \gamma) P_{v-1/2}(-\cos \gamma)}, \quad (2)$$

яка є регулярною у смузі $\Pi: \{|\operatorname{Re} v| < 1/2\}$, не має у цій смузі нулів і $M(v, \gamma) = O(v)$ при $|v| \rightarrow \infty$, а отже z_n , ξ_q визначаються із розв'язку таких трансцендентних рівнянь:

$$\begin{aligned} P_{v_p-1/2}(\cos \gamma) &= 0, \\ P_{\mu_k-1/2}(-\cos \gamma) &= 0, \\ \cos \pi z_n &= 0; \end{aligned}$$

$F = \{f_q\}_{q=1}^{\infty}$ – відомий вектор,

$$f_q = \begin{cases} 0, & \xi_q \notin \mu_k; \\ -\sqrt{\frac{\pi^3}{2}} \frac{P_{\mu_k-1/2}(\cos \gamma)}{\cos \pi \mu_k K_{\mu_k}(sc)}, & \xi_q \in \mu_k. \end{cases}$$

Пара операторів

$$A: \left\{ a_{qn} = \frac{1}{\xi_q - z_n} \right\}_{q,n=1}^{\infty}, \quad (3)$$

$$A^{-1}: \left\{ \tau_{kq} = \frac{1}{\left\{ M_-^{-1}(\xi_q, \gamma) \right\}' M'_-(z_k, \gamma)(z_k - \xi_q)} \right\}_{k,q=1}^{\infty}, \quad (4)$$

є регуляризуючими для НСЛАР (1) [1, 2], де $M_-(\nu, \gamma)$ – відома функція регулярна і відмінна від нуля в області $\text{Re } \nu < 1/2$, яку отримуємо в результаті факторизації функції (2) [2].

Виділивши з НСЛАР (1) матричний оператор (3) і, використовуючи обернений оператор (4), задачу зведено до НСЛАР другого роду, яку запишемо так

$$X = A^{-1}[A - A_{11}]X + A^{-1}F. \quad (5)$$

Єдиний розв'язок НСЛАР (5) існує в

$$b(\sigma): \{ \|x_n\| = \sup_n |x_n n^\sigma|, \lim_{n \rightarrow \infty} x_n n^\sigma = 0 \},$$

при $0 \leq \sigma < 3/2$, що забезпечує виконання умов Мейкснера на краю [1].

Рівняння (5) використано для аналізу дифракційних властивостей конуса Q .

1. Куриляк Д. Б., Назарчук З. Т. Аналітико-числові методи в теорії дифракції хвиль на конічних і клиноподібних поверхнях. – К.: Наук. думка, 2006. – 280 с.
2. Куриляк Д. Б., Лисечко В. О. Дифракція плоскої акустичної хвилі на скінченному м'якому конусі при осьовому опроміненні // Акуст. вісн. – 2013–2014. – 16, № 3. – С. 23–30.

SCATTERING OF ACOUSTIC PLANE WAVE BY SEMI-INFINITE TRUNCATED SOFT CONE

The problem of the acoustic plane wave diffraction by the truncated soft cone is solved using the technique of matching of eigenmodes for subdomains and analytical regularization procedure.